

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีภรรยาบ่อยของผู้ชาย

ธิดำพร อุดทน



สถาบันวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสังคมศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาสังคมวิทยา ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2542

ISBN 974-334-282-6

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 19080105

FACTORS INFLUENCING THE HUSBAND TO HAVE MISTRESSES



TIKAMPORN OTHON

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Sociology**

Department of Sociology and Anthropology

Faculty of Political Science

Chulalongkorn University

Academic Year 1999

ISBN 974-334-282-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีภรรยาบ่อยของผู้ชาย

โดย

นางสาว ธิดำพร อุดทน

ภาควิชา

สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิเทศ ดินณะกุล

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรของปริญญาโทมหาบัณฑิต

.....รักษาราชการแทนคณบดีคณะรัฐศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์)

คณะกรรมการการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.งามพิศ สัตย์สงวน)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิเทศ ดินณะกุล)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สุพัตรา สุภาพ)

ธิดำพร อุดทน : ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีภรรยาบ่อยของผู้ชาย . (FACTORS INFLUENCING THE HUSBAND TO HAVE MISTRESSES) อ. ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิเทศ ตินณะกุล , 179 หน้า. ISBN 974-334-282-6.

การศึกษาเรื่อง "ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีภรรยาบ่อยของผู้ชาย" มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาคือ เพื่อศึกษาถึงอิทธิพลของปัจจัยต่างๆ อันได้แก่ ปัจจัยเกี่ยวกับภูมิหลัง ประกอบด้วย อายุ อาชีพ รายได้ และปัจจัยอื่นๆ อันได้แก่ ปัจจัยเกี่ยวกับการขัดเกลาทางสังคม อำนาจการตัดสินใจในครอบครัว ความพึงพอใจในชีวิตสมรส และความใกล้ชิด ที่มีต่อการมีภรรยาบ่อยของผู้ชาย โดยเป็นการศึกษาถึงสาเหตุและความสัมพันธ์ในครอบครัวของผู้ชายที่มีภรรยาบ่อย อันจะเป็นแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการที่ผู้ชายมีภรรยาบ่อยได้

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ กลุ่มตัวอย่างจากประชากรเพศชายที่สมรสแล้วตามกฎหมาย และมีภรรยาบ่อยอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และจังหวัดสมุทรปราการ ใช้การคัดเลือกตัวอย่างประชากรแบบไม่มีความน่าจะเป็น (Nonprobability sampling) และเป็นการคัดเลือกตัวอย่างตามแต่เผชิญ (Accidental sampling) จำนวน 15 ราย

สำหรับผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผู้ชายที่มีภรรยาบ่อยส่วนใหญ่อายุมากกว่า 30 ปี การศึกษาส่วนใหญ่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี เมื่อพิจารณาจากรายได้นั้นพบว่าผู้ชายที่มีภรรยาบ่อยนั้น เป็นผู้ชายในทุกระดับชั้นทางสังคม และพบว่าส่วนใหญ่มีรายได้ในระดับปานกลาง ในด้านอาชีพพบว่าผู้ชายที่มีภรรยาบ่อยนั้นส่วนใหญ่มีอาชีพรับราชการ ในด้านปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีภรรยาบ่อยนั้นพบว่ามีปัจจัยที่มีอิทธิพลได้แก่ ปัจจัยเกี่ยวกับการขัดเกลาทางสังคมอันประกอบด้วย การเลียนแบบสมาชิกในครอบครัว และการเลียนแบบเพื่อน ปัจจัยเกี่ยวกับอำนาจการตัดสินใจในครอบครัว ปัจจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจในชีวิตสมรส อันได้แก่ ความไม่พึงพอใจในนิสัยที่เปลี่ยนแปลงของคู่สมรส และปัจจัยเกี่ยวกับความใกล้ชิด ซึ่งทั้งหมดเป็นปัจจัยที่ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนปัจจัยที่ปฏิเสธได้แก่ ปัจจัยเกี่ยวกับความไม่พึงพอใจต่อการทำงานนอกบ้านของคู่สมรส และปัจจัยเกี่ยวกับความไม่พึงพอใจในความสัมพันธ์ทางเพศกับคู่สมรส

4181135624 : MAJOR SOCIOLOGY

KEY WORD : MISTRESSES / HUSBAND / SOCIALIZATION / PRIORITY IN

DECISION – MAKING / SATISFACTION

TIKAMPORN OTHON : FACTORS INFLUENCING THE HUSBAND TO HAVE

MISTRESSES. THESIS ADVISOR : ASSISTANT PROFESSOR Dr. NITHET

TINNAKUL , 179 pp. ISBN 974-334-282-6.

The objectives of studying the factors influencing the husband to have mistresses were : to study different factors that led to the reasons why husband had mistresses such as background which included age, occupation, income. The other factors such as socialization, the priority in decision-making within a family, satisfaction in married life, and propinquity between husband and mistresses. The study focusing primarily about the cause and family relationship of husband who had mistresses, which could be used as a guideline to prevent and solve problems.

The populations used in this study were fifteen samples from the male population in Bangkok and Samutprakarn that were legally married and currently had mistresses. The sampling methods being used were Nonprobability and Accidental sampling.

This study indicated that most males who had mistresses were above thirty years old, the average education background was below the Bachelor Degree, and when considered the income record, it showed that most of them were in the middle class, and worked with the government. The factors that influenced the husband to have mistresses were in accordance with hypotheses namely : socialization that included the imitation from the family members and friends, priority in decision-making, dissatisfaction in the changing behavior of marriage partner and propinquity between husband and mistresses. The factors that rejected the hypotheses were dissatisfaction with wives' occupations and sexual relationship.

ภาควิชา สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

สาขาวิชา สังคมวิทยา

ปีการศึกษา 2542

ลายมือชื่อนิสิต ธีรพงศ์ อภินันท์

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา นิตยา นิตยา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม _____

กิตติกรรมประกาศ



วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ ก็โดยความกรุณาและความช่วยเหลือจากบุคคลหลายท่าน โดยเฉพาะ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิเทศ ดินณะกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ให้คำปรึกษาแนะนำและช่วยเหลือในการดำเนินงานวิทยานิพนธ์อย่างยิ่ง นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.งามพิศ ลัดด้ยสงวน ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ สุพัตรา สุภาพ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำแก้ไขสิ่งบกพร่อง และเพิ่มเติมข้อเสนอนแนะต่างๆ เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

และขอขอบพระคุณผู้ให้สัมภาษณ์ทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ นอกจากนี้ขอขอบพระคุณบุคคลผู้ใกล้ชิดกับผู้วิจัย อันประกอบไปด้วย พ่อ แม่ ยาย น้ำ อา พี่น้อง และเพื่อน ผู้คอยช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจให้เป็นอย่างดีเสมอมา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ก็ด้วยความกรุณา และความปรารถนาดีจากบุคคลทุกท่านที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ธิดำพร อดทน

เมษายน 2543

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ในการศึกษา.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
ขอบเขตการศึกษา.....	4
บทที่ 2 แนวความคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
แนวคิดเกี่ยวกับการขัดเกลาทางสังคม.....	5
แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มปฐมภูมิ.....	13
แนวความคิดเรื่องอำนาจการตัดสินใจในครอบครัว.....	20
แนวความคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจในชีวิตสมรส.....	23
ทฤษฎีความใกล้ชิด.....	27
แนวคิดเกี่ยวกับการมีภรรยาหลายคน.....	29
ความเป็นมาเกี่ยวกับการมีภรรยาน้อยของชายไทย.....	31
ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	33
ตัวแปรและสมมติฐานในการวิจัย.....	45
นิยามตัวแปร.....	50
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	52
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	52
กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา.....	53
แบบแผนการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
บทที่ 4 ผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
การมีภรรยาน้อยอันเนื่องมาจากปัจจัยเกี่ยวกับการเลียนแบบ.....	55
กรณีศึกษาที่ 1.....	55
กรณีศึกษาที่ 2.....	63

สารบัญ(ต่อ)

หน้า

กรณีศึกษาที่ 3.....	70
กรณีศึกษาที่ 4.....	78
การมีภรรยาน้อยอันเนื่องมาจากปัจจัยเกี่ยวกับอำนาจการตัดสินใจในครอบครัว.....	86
กรณีศึกษาที่ 1.....	86
กรณีศึกษาที่ 2.....	93
กรณีศึกษาที่ 3.....	100
กรณีศึกษาที่ 4.....	107
การมีภรรยาน้อยอันเนื่องมาจากปัจจัยเกี่ยวกับความไม่พึงพอใจต่อคู่สมรส.....	113
กรณีศึกษาที่ 1.....	113
กรณีศึกษาที่ 2.....	120
กรณีศึกษาที่ 3.....	126
การมีภรรยาน้อยอันเนื่องมาจากปัจจัยเกี่ยวกับความใกล้ชิด.....	133
กรณีศึกษาที่ 1.....	133
กรณีศึกษาที่ 2.....	139
กรณีศึกษาที่ 3.....	145
กรณีศึกษาที่ 4.....	151
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ.....	159
สรุปผลการศึกษา.....	159
ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	160
ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีภรรยาน้อยของผู้ชาย.....	161
ผลการทดสอบสมมติฐาน.....	162
ข้อค้นพบของการวิจัย.....	166
ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป.....	167
ปัญหาที่พบการวิจัย.....	167
ข้อเสนอแนะ.....	168
รายการอ้างอิง.....	170
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	179

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 ตารางการจดทะเบียนยา พ.ศ. 2536-2539.....	3
2 ตารางสรุปสมมติฐาน.....	166



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย